

Офіс Президента України

Департамент з питань звернень громадян

28.02.2024 № 22/007635-12

На № _____

Канцара В.Д.
d20088002d@gmail.com

Шановний Валерію Дмитровичу!

На Ваше електронне звернення від 08.02.2024, що надійшло до Офісу Президента України через державну установу «Урядовий контактний центр», повідомляємо про таке.

Відповідно до частини другої статті 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Зазначаємо, що відповідно до статей 124, 126, 129 Конституції України правосуддя в Україні здійснюється виключно судами; делегування функцій судів, а також привласнення цих функцій іншими посадовими особами не допускаються; вплив на суддів у будь-який спосіб забороняється; судді при здійсненні правосуддя незалежні й керуються верховенством права.

Відтак Президент України не наділений повноваженнями впливати будь-яким чином на здійснення правосуддя в Україні, у тому числі на формування судової практики.

Зазначаємо, що законодавчим актом, який регулює питання практичної реалізації громадянами України наданого їм конституційного права на звернення, є Закон України “Про звернення громадян”. Цим Законом визначені загальні вимоги до звернення.

Водночас статтею 12 Закону України “Про звернення громадян”, якою визначена сфера його застосування, встановлено, що дія цього Закону не поширюється на порядок розгляду заяв і скарг громадян, встановлений кримінальним процесуальним законодавством.

Отже, право на оскарження процесуальних рішень (дій, бездіяльності) відповідних посадових осіб у кримінальному провадженні особа може реалізувати в тому порядку, який установлений кримінальним процесуальним законодавством. Порядок оскарження рішень, дій чи бездіяльності органів досудового розслідування під час досудового розслідування регламентується главою 26 Кримінального процесуального кодексу України.

Разом із цим зазначаємо, що правові норми Основного Закону України, а також численні рішення Конституційного Суду України (від 10 квітня 2003 року № 7-рп/2003, від 7 квітня 2004 року № 9-рп/2004 та інші) вказують на те, що

повноваження Президента України визначаються виключно Конституцією України.

Застосування Главою держави та його допоміжними органами (у тому числі Офісом Президента України) повноважень, які визначені кримінальним процесуальним законом для сторін кримінального провадження, є неможливим.

Відповідно до статті 131¹ Конституції України організацію і процесуальне керівництво досудовим розслідуванням, вирішення відповідно до закону інших питань під час кримінального провадження здійснює прокуратура.

Надання правової оцінки рішенням (діям, бездіяльності) посадових осіб органів прокуратури та слідства не віднесено до повноважень Глави держави, вичерпно визначених Основним Законом України. Застосування Главою держави повноважень, які визначені кримінальним процесуальним законом для сторін кримінального провадження, є неможливим.

Згідно зі статтею 3 Закону України «Про прокуратуру» діяльність прокуратури ґрунтуються на засадах незалежності прокурорів, що передбачає існування гарантій від незаконного політичного, матеріального чи іншого впливу на прокурора щодо прийняття ним рішень при виконанні службових обов'язків. Відповідно до статті 16 цього Закону, здійснюючи функції прокуратури, прокурор є незалежним від будь-якого незаконного впливу, тиску, втручання і керується у своїй діяльності лише Конституцією та законами України.

Зауважимо, що Конституційний Суд України у Рішенні від 14.06.2001 № 8-рп/2001 (справа про доручення Генеральній прокуратурі України), зокрема, зазначив, що прокуратура України становить єдину систему, яку очолює Генеральний прокурор України. Він призначається на посаду за згодою Верховної Ради України та звільняється з посади Президентом України. Проте з такого способу призначення Генерального прокурора України на посаду та звільнення його з посади не випливають відносини підпорядкованості органів прокуратури України іншим органам державної влади, зокрема тим, які здійснюють повноваження щодо призначення на посаду та звільнення з посади Генерального прокурора України.

Право на оскарження процесуальних рішень (дій, бездіяльності) відповідних посадових осіб у кримінальному провадженні особа може реалізувати в тому порядку, який установлений кримінальним процесуальним законодавством. Порядок оскарження рішень, дій чи бездіяльності органів досудового розслідування під час досудового розслідування регламентується главою 26 Кримінального процесуального кодексу України.

Інформуємо, що Ваше електронне звернення надіслано листом від 28.02.2024 №22/007635-12 за належністю для розгляду у межах компетенції до Міністерства юстиції України.

З повагою

Завідувач відділу

Олена ПРОСКУРІНА